

Eiropas Parlamenta vēlēšanu mācībstunda – ceļa karte nākotnei

Kristīne Bērziņa

Centrālās vēlēšanu komisijas
priekšsēdētāja

Izmēģināta
balsošana
jebkurā iecirknī,
lietojot vēlētāju
sarakstus

Pirmo reizi –
vēlēšanu
iecirkņi
ārvalstīs

Krīzes –
divas

Eiropas Parlamenta vēlēšanas 2019

Vēlētāju
aktivitāte –
33,5% (474 390)

1. Ir pieprasījums balsot jebkurā iecirknī

- EP vēlēšanās 21 002 vēlētāji izmantoja iespēju balsot citā iecirknī = 13,3% no vēlētājiem, kas balsoja iepriekšējā balsošanā
- Vai piekrītat apgalvojumam, ka ...

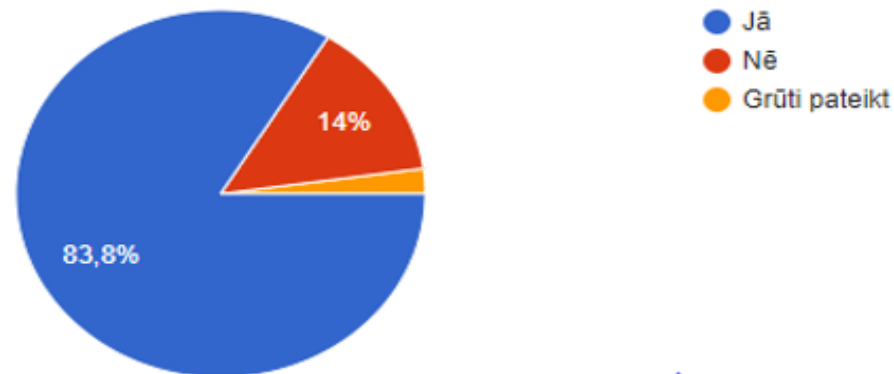

Vēlēšanu komisiju viedoklis

---

5. Šā gada Eiropas Parlamenta vēlēšanās lielu vēlētāju interesi radīja iespēja balsot citā iecirknī. Vai, Jūsaprāt, būtu nepieciešams nodrošināt iespēju balsot jebkurā iecirknī pašvaldības robežās arī 2021. gada pašvaldību vēlēšanās?

407 atbildes

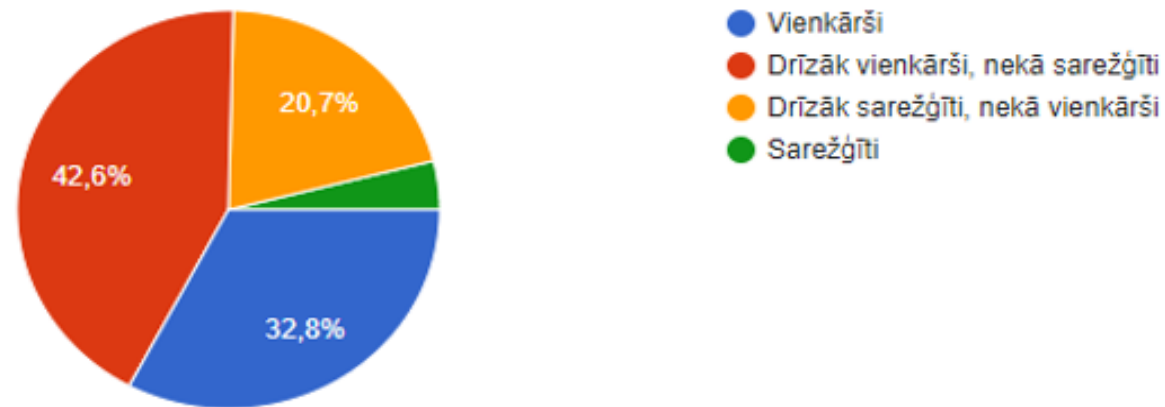

Vēlēšanu komisiju viedoklis

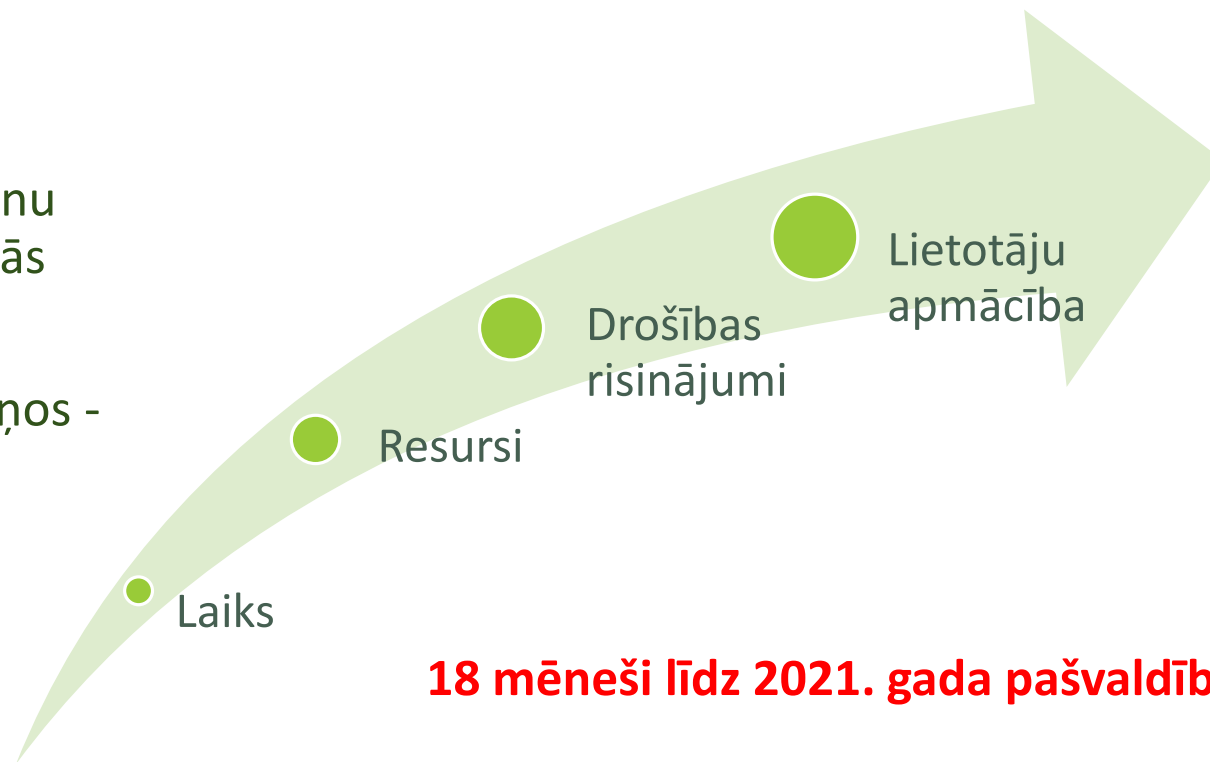
7. Lūdzu, novērtējiet Eiropas Parlamenta vēlēšanās iecirkņos izmantoto vēlētāju datu apmaiņas pakalpojumu (VDA). Vai lietot šo pakalpojumu bija:

406 atbildes

Nākotnes risinājums - elektronisks tiešsaistes vēlētāju reģistrs

- ❖ Elektronisks vēlētāju saraksts katram vēlēšanu apgabalam
- ❖ Pieejams tiešsaistē visos vēlēšanu iecirkņos Latvijā un pārstāvniecībās ārvalstīs
- ❖ Vēlētāju datu nolasišanai iecirkņos - aplikācija mobilajos tālruņos
- ❖ Vēlētajs iecirknī tiek reģistrēts elektroniski
- ❖ Krīzes risinājums – balsošana reģistrācijas dubultā aploksnē

18 mēneši līdz 2021. gada pašvaldību vēlēšanām

33 mēneši līdz 2022. gada Saeimas vēlēšanām

Vienlaikus ir situācijas

Tehniskais nodrošinājums

Datortehnikas, printeru trūkums, novecojusi IT tehnika. Darbinieki paši meklē datorus, aizņemas no pašvaldību darbiniekiem, lieto personīgo IT tehniku.

Atsevišķos iecirkņos pietrūkst kvalitatīvs IT speciālistu atbalsts (piesaistot ārpakalpojumā, ne vienmēr tiek saņemta pietiekami kompetenta palīdzība)

IT programmas

Jaunās IT programmas sākumā nav draudzīgas lietotājiem, to apgūšanā jāsasakaras ar sarežģītu terminoloģiju. Nedarbojas lielas noslodzes režīmā, «uzkaras» – tas rada stresa situācijas.

Internets, telefonsakari

Interneta darbības traucējumi, problēmas ar mobilo sakaru pārklājumu vērojami atsevišķos lauku reģionu iecirkņos.

Tehniskas problēmas

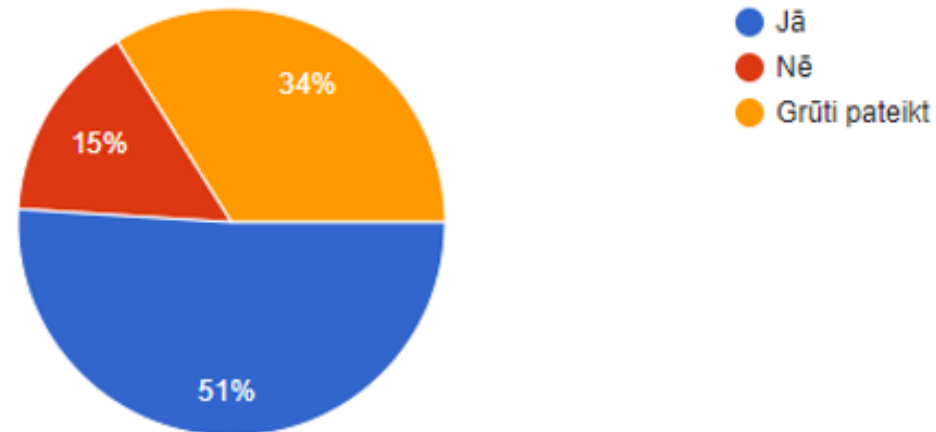
Elektrības padeves traucējumi nesaskaņotu remontdarbu dēļ – kas «*pārsteidz nesagatavotus*», raisa negācijas vēlētajos.

Vēlēšanu komisiju viedoklis

Vai, Jūsaprāt, šāds tehnisks risinājums, lai dotu iespēju vēlētājam balsot jebkurā iecirknī, būtu īstenojams:

406 atbildes

«IT risinājumu izstrādātājiem ir jāspēj nodrošināt pārbaudītas, pārdomātas sistēmas ieviešana, lai netraucētu pienākumu veikšanā un neapgrūtinātu vēlēšanu gaitu.»

«IT risinājumi viennozīmīgi ir jāuzlabo, ieviešot ērtākus un vienkāršākus risinājumus lietotājiem, tomēr respondenti vienlaicīgi atzina, ka tas visdrīzāk ir tehniski sarežģīti un dārgi, kā arī nepieciešama sadarbība starp IT programmētājiem un vēlēšanu iecirkņu darbiniekiem, savstarpēji konsultējoties IT risinājumu izstrādes laikā un darba grupās testējot jaunās programmas.»

2. Vēlēšanu komisiju resursi, kapacitāte

Atalgojums

Pārāk zems, neatbilstošs ieguldītajam darbam, laikam, atbildības līmenim.

Tieši zemā samaksa traucē piesaistīt jaunus, kompetentus darbiniekus, regulāri nākas saskarties ar darbinieku trūkumu.

Ilggadējie darbinieki strādā drīzāk pašiniciatīvas vadīti, ne atalgojuma dēļ.

Atalgojumu aprēķina kārtība nav pārdomāta, netiek ņemti vērā atbildības līmeņi, nosakot gandrīz līdzvērtīgu samaksu *«ierindas komisijas locekļiem un sekretāriem priekšsēdētājiem»*.

Netiek apmaksāt apmācībās pavadītās stundas, netiek segtas degvielas izmaksas, organizējot vēlēšanas.

Darbinieki

Kompetentu darbinieku trūkums, grūtības atrast jaunus darbiniekus.

Zema interese par izsludinātajām darbinieku vakancēm, kas tiek saistīts ar nepietiekamo atalgojumu.

Jaunu darbinieku pieņemšana ir risks, nav iespējams piemērot pārbaudes laiku, lai izvērtētu atbilstību.

Darbinieku trūkuma problēma īpaši aktuāla lauku reģionos, kur neliels iedzīvotāju skaits, prasībām atbilstošu potenciālo kandidātu ar pietiekamām IT lietotāja prasmēm, trūkums.

Latgales reģionos būtiska problēma zemais valsts valodas zināšanu līmenis, kas liedz kvalificēties.

3. Vēlēšanu IT sistēmas – valsts īpašumā

- samazināta sistēmas atkarība no viena komersanta sniegtajiem pakalpojumiem
- iespēja savlaicīgāk plānot un organizēt sistēmas uzlabojumus
- samērīgākas izmaksas ārkārtas vēlēšanās un tautas nobalsošanās
- drošība
- uzturēšanas izmaksas
- jāstiprina IT kapacitāte

4. Balsošanas iespējas ārvalstīs

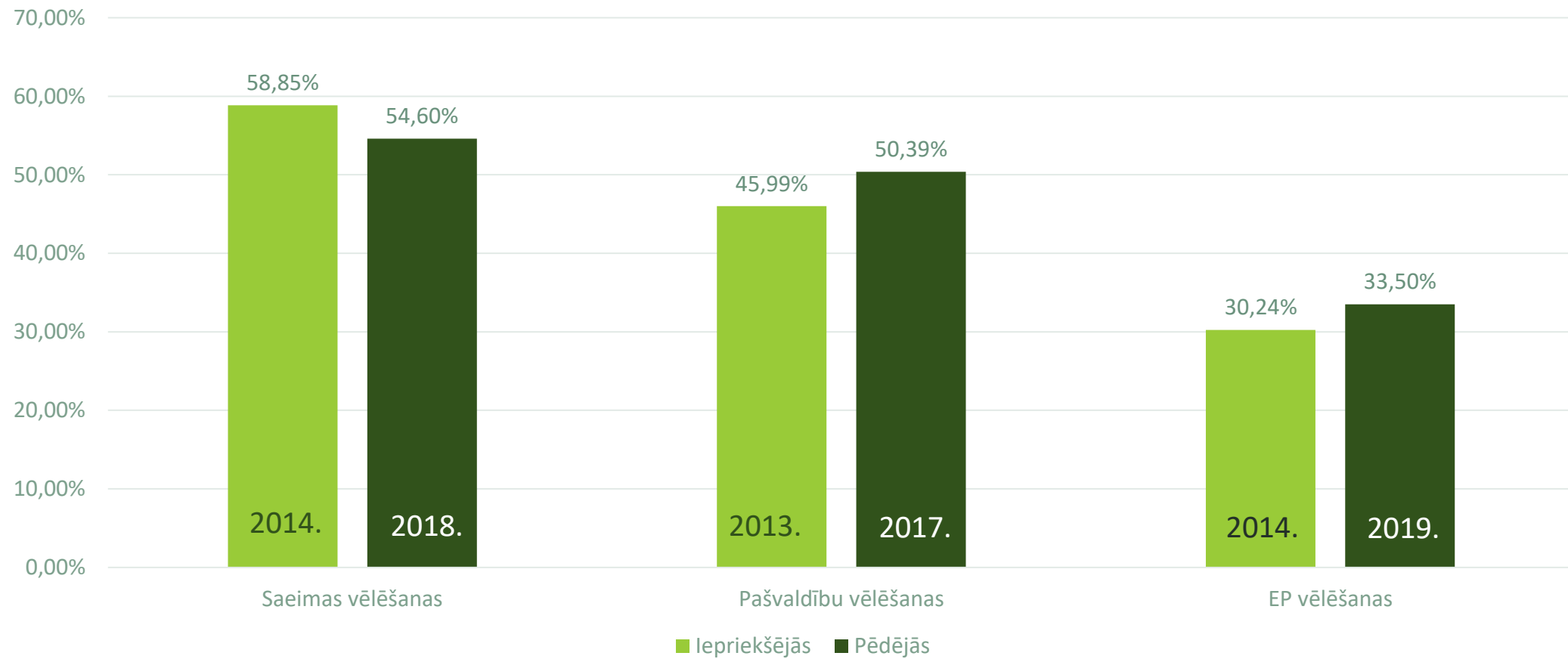

Problēmjasutājumi

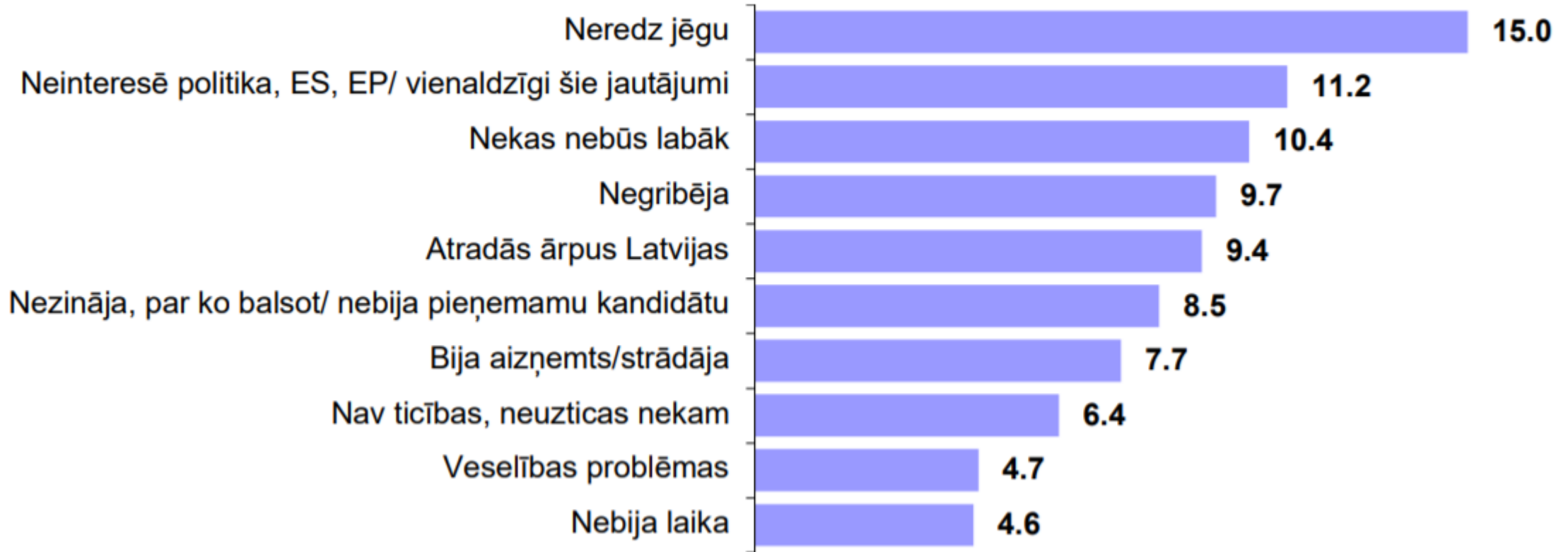
- kas ir samērīgi balsošanas risinājumi?
- IT risinājumu ieviešana, izmantošana ārvalstīs?
- kā un kad informēt vēlētājus ārvalstīs?

5. Vēlētāju līdzdalība

Kāpēc nepiedalījās EP vēlēšanās?

Kāpēc piedalījās vēlēšanās?

6. Vēlēšanu politikas vadība

PALDIES PAR UZMANĪBU!